

трансформувати існуючий інноваційний досвід, а також продукувати, алгоритмізувати власні педагогічні ідеї.

Література:

1. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: Монографія. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. – 243 с.
2. Мазоха Д.С. Инновационные технологии формирования профессионализма учителя в системе непрерывного образования – Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/7665/97/>
3. Удод О.А. Інновації в освіті – основа модернізації галузі в сучасних умовах – Режим доступу: <http://innovosvita.com.ua/>
4. Ващенко Л. Регіональної моделі управління інноваційними процесами системи загальної середньої освіти – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/289/?list=1>
5. Сиротинко Г. Інноваційний потенціал освіти: досягнення на тлі проблем – Режим доступу: <http://www.cippe.edu.ua/>
6. Ващенко Л. Проектування інноваційно-розвиваючого середовища в освіті// Неперервна професійна освіта: теорія і практика.— 2007.— Вип. 3.— С. 20–27.

Змирлі І.В., к.е.н. Дорошук Г.А.

Одеський національний політехнічний університет

Формування системи інноваційної освіти

Сьогодні освіта і наука глибоко інтегровані в економіку, суспільне життя, а їх рівень та якість істотно впливають на якість життя. Вхідження освітньої сфери України до Європейської зони вищої освіти є, безсумнівно, важливою складовою модернізації освіти у контексті інноваційної моделі розвитку. Переведення економіки на інноваційний шлях розвитку вимагає внесення кардинальних змін у механізми формування та реалізації державної науково-технологічної політики в Україні. Хоча науково-технічний потенціал України залишається досить потужним, проте недостатнє фінансування наукових, науково-дослідних робіт, незацікавленість використанні їх результатів вітчизняною економікою ізолюваність науки й освіти від підприємницької сфери причиною низьких показників інновативності української економіки. Підвищення рівня наукових досліджень неможливе без достатнього за обсягом, чітко структурованого й ефективного бюджетного фінансування науково-технологічної сфери протягом тривалого періоду. На жаль, загальний рівень, структура і механізми фінансування науково-технічної сфери в Україні суттєво ускладнюють реальне використання можливостей науково-технологічного потенціалу як потужного фактора розвитку економіки та переведення її на інноваційну модель розвитку. Впровадження інновацій в освіту є і потребою, і вимогою, і завданням, і об'єктивною реальністю. Держава відчуває загальну потребу в освічених спеціалістах з високим рівнем культури, мобільності, творчості, адаптивності до соціально

економічних змін, а також необхідність запроваджувати нові знання, використовувати сучасні способи передачі інформації та застосовувати інноваційні освітні технології. В Україні проблема забезпечення якості освіти перебуває на важливому плані суспільної уваги. Ця проблема постала не спонтанно, а в тісному зв'язку з цілою низкою глобальних чинників, серед яких, по перше, вплив науково технічного прогресу на наше життя, потреба відповідних змін у підготовці фахівців ринкової економіки, по друге, курс держави на європейську інтеграцію і, як наслідок, потреба враховувати вимоги Болонського освітнього процесу. Управління освітою, зокрема її якістю складний, багатогранний і нелінійний процес, який повинні постійно координувати й коригувати суб'єкти управління відповідно до соціально педагогічних умов його функціонування. Суспільство, що базується на знаннях, залежить у своєму розвитку від вироблення нових знань, їх передачі через освіту і практику, розповсюдження через інформаційні та комунікаційні технології, та їх використання. Саме тому визначальним чинником інноваційного розвитку стає інтеграція науки, освіти та виробництва.

Зазначимо, що за роки співпраці у рамках Угоди про співробітництво НАН та МОН досягнута певних успіхів у цьому напрямі. Співробітництво науковців Національної академії наук та міністерства набуло різноманітних форм, серед яких – успішне функціонування 7 наукових установ подвійного підпорядкування, спільні філії кафедр, факультетів, лабораторій, навчальні комплекси та центри. Нині серед основних і популярних напрямів вдосконалення непростого процесу управління якістю освіти є інноваційний менеджмент, який є неодмінною складовою стратегічного менеджменту в освіті.

Інноваційний менеджмент – це комплексна система управління інвестиціями, що вкладаються власниками в розвиток всіх видів інновацій. Вона включає побудову організаційних структур, вибір напрямів інновацій, оптимізацію інвестицій, різні аспекти управління персоналом. Сутність менеджменту інновацій полягає у забезпеченні умов для внесення системних змін у діяльність освітніх закладів, спрямованих на їх розвиток і покращення роботи. Проголошення інноваційного розвитку освіти в Україні одним із пріоритетних напрямів модернізації галузі знайшло відображення в таких державних документах, як Національна доктрина розвитку освіти (2002 р.), Положеннях Міністерства освіти і науки України «Про інноваційну педагогічну діяльність» (2000 р.), «Про експериментальні педагогічні площадки» (2001 р.) та в інших державних документах. Нормативно правові акти чітко визначають мету державної інноваційної політики: створення економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково технічного потенціалу країни. Формування інноваційного менеджменту в освіті розглядають як суттєвий стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності та державної інноваційної політики в Україні.

Інновації – це об'єкти впровадження чи процес, що веде до появи чогось нового. Стосовно педагогічного процесу інновація означає введення нового в мету, зміст, форми і методи навчання та виховання; в організацію спільної діяльності вчителя і учня, вихованця. Інновації є результатом наукових пошуків, передового педагогічного досвіду найкращих учителів і цілих колективів, це ідеї та пропозиції в

багатьох випадках засновані на результатах відповідних спеціальних наукових досліджень і інженерних розробок. Основу інноваційних процесів в освіті становлять декілька важливих соціально педагогічних проблем:

1. створення на рівні держави і суспільства умов, які сприяють активізації діяльності освітніх організацій в інноваційній сфері управління;
2. вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду;
3. запровадження досягнень психолого-педагогічної науки в практику.

Результатом інноваційних процесів є використання теоретичних і практичних нововведень, зокрема таких, що формуються на межі теорії і практики. З позицій системного підходу управління якістю освіти його слід розглядати як цілісну, відкриту соціально педагогічну систему, що відповідає всім характерним ознакам складних систем. Найсуттєвіші серед них такі: спрямованість управління на досягнення мети; ієрархічна підпорядкованість, що передбачає узгодженість централізованого управління з самоуправлінням за одночасної автономності складових; наявність у системі управління інтерактивних властивостей, не притаманних її складовим, взаємозв'язку і взаємозумовленості між складовими та критеріїв оцінювання результативності функціонування; варіабельність певних складових і стану (структура, функції, зв'язки) всієї системи управління. Механізм формування інноваційного освітнього простору складається з двох елементів: статичного (визначення етапів організаційної діяльності) та динамічного (проектування організаційної структури управління інноваційною діяльністю). "Регіональний освітній простір" – це середовище, територія, в межах якої діють єдині, узгоджені правила інноваційної діяльності. Потреба розробки моделі управління інноваційними процесами в регіоні виникла внаслідок:

- становлення регіональних систем освіти в Україні;
- відсутності науково-педагогічних підходів до проблеми розвитку інноваційної сфери в системі загальної середньої освіти столичного регіону;
- відсутності моделей, практичних систем, предметом організаційного структурування яких є інноваційно-педагогічна сфера;
- потреби встановлення зв'язків між елементами інноваційної сфери та структурними компонентами традиційної системи освіти.

Проектування моделі управління інноваційними процесами в освіті розглядається, як діяльність, що дозволяє синтезувати прогнози з розгортанням процесів їх реалізації. У такій системі зосереджена схема ідеальних намірів та їх спрямованість на майбутнє й водночас розкривається процес утілення ідеальних прогнозів. При цьому розгортання процесів спирається на реальні ресурси та можливості, указуючи на перехід системи від реального стану до бажаного.

Основними принципами проектування моделі управління інноваційними процесами є принципи педагогічної прогностики:

- принцип методологічної доведеності підходів до обґрунтування цілей у межах системи цінностей;
- принцип системності проектування у взаємодії її компонентів; єдність і різноманітність педагогічних процесів у взаємозв'язку та взаємовпливах;
- принцип неперервності як цілісності етапної організації;

– принцип логічної завершеності - відповідність науковій логіці розвитку соціальних систем.

Можна визначити кілька етапів організаційної діяльності, спрямованої на розгортання інноваційних процесів та формування інноваційного освітнього простору. По перше, інформаційне забезпечення інноваційної діяльності, що передбачає накопичення, аналіз, поширення інформації.

По друге, створення загальнодержавного і регіонального правового поля інноваційної діяльності. По третє, координація інноваційної діяльності та експертиза результатів інноваційної діяльності і упровадження результатів інноваційної діяльності. Важливим у змісті інноваційного освітняського менеджменту є прогнозування навчально-виховного процесу та контроль якості знань, який здійснюється задля перевірки його ефективності. Ще одним важливим інструментом забезпечення високої якості освіти є державна система ліцензування й акредитації та освітній моніторинг. Сутність освітнього моніторингу: визначення, синхронність процесів спостереження, вимірювання, отримання нової інформації, моделювання, прогнозування, коригування. Освітній моніторинг як триєдиний акт народження нової інформації, зіставлення її з нормою-зразком і спрямування процесу на заданий результат. Розвиток теорії і практики інноваційного менеджменту в сучасних умовах модернізації управління освітою перетворився в рушійну силу освітнього процесу, став фактором якості вітчизняної освіти в період її входження в єдиний європейський та світовий простір. Модернізація управління освітою передбачає запровадження інноваційних технологій управління якістю безперервної освіти. Інноваційне середовище активізує професійну ініціативу педагогів, дає можливість подолати межу у сприйнятті нового та стереотипи професійного мислення. Оскільки джерелом розвитку інноваційного середовища є інноваційні процеси, то освітнє середовище регіону загалом збагачується поліваріантністю. Для педагогічної практики це дає можливість вибрати, трансформувати існуючий інноваційний досвід, а також продукувати, алгоритмізувати власні педагогічні ідеї. Високий рівень освіти є нагальною потребою сьогодні. Технології менеджменту і зокрема інноваційного менеджменту в освітняській сфері є важливою складовою державного управління, оскільки розвиток саме цієї галузі суттєво впливає на всі сфери життя суспільства.

Література:

1. Зайчук В.О. Управління якістю освіти як складова державної освітньої політики// Педагогіка і психологія – 2007.
2. Василь Кремень. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. – К.: Грамота, 2005. – 448 с.